



ଓଡ଼ିଆନ୍ ଆବିଧାନ ସାପ୍ତାହିକ

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

वर्ष : ८० / अंक : १९ / २०७९ पुस १ गते शुक्रबार

Dec. 16, 2022 / मूल्य रु. 90/-

मूल्य रु. १०/-

अध्यादेश स्वीकृत नहुने

काठमाडौं । निर्वाचन सम्पन्न भईसकेको र निर्वाचन परिणाम समेत सार्वजनिक भईसकेको अवस्थामा सत्ता स्वार्थका लागि पाँच दलीय गठबन्धनको शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले विभिन्न अपराधमा संलग्न भई मुद्दाको किनारा लागि नसकेका व्यक्तिहरूलाई उन्मुक्ति दिने गरी मन्त्रिपरिषदले अध्यादेश स्वीकृत गरेकोमा नेपालबार, सर्बोच्चबार लगायत नेपाल प्रहरीका पूर्व महानिरीक्षक सहित विभिन्न संघ संस्थाले र राजनीतिक दलहरूले समेत विरोध जनाएका छन् ।

नेपाल बारले सरकारले कानुनी हैसियतसम्म ख्याल नगरी अध्यादेश ल्याएको भन्दै अध्यादेशलाई तत्काल फिर्ता लिन माग गरेको छ । पूर्व प्रहरी महानिरीक्षकहरूले समेत अपराधी, अभियुक्त र समूहलाई उन्मुक्ति दिन अध्यादेश ल्याइनु संविधानको मर्म प्रतिकूल र सर्वोच्च अदालतबाट जारी निर्णय तथा नजिरको बर्खिलाप र फौजदारी न्याय

»» बाँकी ८ पेजमा

समानुपातिक त्यवस्था नै हटाओ

काठमाडौं । संविधानले सबैको संसदमा प्रतिनिधित्व होइ भनेर समानुपातिक तर्फबाट पनि सांसद बन्न पाउने व्यवस्था गरेको भएपनि राजनीतिक दलहरूले त्यसलाई कमाई खाने भाँडो र आफ्ना मान्छेलाई सांसद बनाउने खेल खेल्दै आएका छन् । विगतमा जस्तै यस पटक पनि प्रधानमन्त्री, मन्त्रीहरू र पार्टीका महत्वपूर्ण पदमा बसेका व्यक्तिहरूकै आसेपासे र श्रीमती लगायत परिवारका सदस्यहरूलाई नै भागवण्डा गरि सांसद बनाइएको हुनाले पाएँ : सबै पार्टीभित्र असन्तोष जन्मिएको छ ।

प्रायः सब पाटामध्र असन्ताख जान्मएका छ ।
नेपाली काग्रेसले पार्टी सभापति एवं प्रधानमन्त्री
शेरबहादुर देउवाकी श्रीमती आरजु राणा देउवा र गृहमन्त्री
दैनिक र सेवा

सत्ताको लागि न्याय हराउने

काठमाडौं । पाँच दलीय गरबन्धनको शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले निर्वाचनमा बहुमत ल्याउन नसकेपछि कानुनी दाउपेच गरेर संघीय संसदमा आफ्नो पक्षमा १० सिट जुटाउने उद्देश्यले टिकापुर घटनामा जेल बसिरहेका रेशम चौधरी र मधेशमा पकड बनाउँदै हालै सम्पन्न भएको निर्वाचनमा प्रत्यक्षतर्फ १ सिट र समानुपातिक तर्फ ५ सिट जितेको जनमत पार्टीका नेता तथा कार्यकर्ताको मुद्दा फिर्ता लिन सहज हुने गरी सरकारले अध्यादेश ल्याउन लागेको छ । जनमत पार्टीका अध्यक्ष सिके राउतले संघीय संसदको प्रत्यक्ष तर्फ १ सिट जितेका र उनको पार्टीले समानुपातिकतर्फ ५ सिट पाएको हुनाले राउत सरकारमा जान चाहिरहेका छन् । रेशम चौधरी संरक्षक रहेको नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले संघीय संसदमा प्रत्यक्षतर्फ ४ सिट जितेको छ । राजत र

चौधरीको पार्टीका १० सांसदलाई आफ्नो पक्षमा पार्न रणनीतिक उद्देश्यका साथ सरकारले पौँच दीय गरबन्धनको सल्लाहमा अध्यादेश ल्याउन चाहेसो छे ।

लागका हा ।
सत्ता गठबन्धनमा रहेका कांग्रेस, माओवादी
केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, राष्ट्रिय
जनमोर्चा, लोसपाका गरी जम्मा १ सय ३६
सासद रहेका र सत्ता गठबन्धनलाई बहुमतको
सरकार निर्माण गर्ने २ सांसदको आवश्यकता
पर्ने भएकाले गर्दा सत्ता गठबन्धनले जनमत
पार्टी र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीलाई आफ्नो
पक्षमा लिएर बहुमतको सरकार निर्माण गर्नेका
लागि रेशम चौधरी सहितका अन्य व्यक्तिहरूको
मुद्दा फिर्ता लिने प्रयास गरेको छ । सरकारले
ल्याउने अध्यादेशको फाइदा नेत्रविक्रम चन्दको
पार्टीलाई समेत हने भएको छ ।

॥ ੫ ॥

सत्ता स्वार्थका लागि पाँच दलीय गठबन्धन



सरकार निर्माण गर्न अध्यादेश ल्याउन
लागेको छ।

लगाका छ ।
टिकापुर घटनामा रेशम चौधरी निर्दोष

रहेका छन् भनेर अहिले सत्तामा रहेका
दलहरू र सरकारले वकालत गरेको छैन भने
दुई तहको अदालतले चौधरीलाई दोषी ठहर

गरि आजिवन कारावासको सजाएँ दिएको
छ । पौच दलीय गठबन्धनको सरकारले १७
महिनासम्म देउवा सरकारले चौधरी लगायत
अन्यको मुद्दा फिर्ता लिने कुनै नीतिसम्म
बनाएको छैन । निर्वाचन सम्पन्न भएको र
पौच दलीय गठबन्धनलाई सरकार निर्माण गर्न
आवश्यक संख्या नपुगेपछि सांसदको जोड
घटाउलाई हेरेर बहुमत जुटाउने प्रयोजनका
लागि कानुन संशोधन गरेर चौधरी लगायतका
अन्यलाई रिहा गर्न अध्यादेश ल्याउने
प्रयास भएको छ । देउवा सरकारले नेकपा
एमालेलाई विभाजन गराउन राजनीतिक दल
विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश ल्याएको र माधव
नेपालको अध्यक्षतामा नेकपा एकीकृत गठन
भएपश्चात् त्यो अध्यादेश फिर्ता लिएको थियो

»» बाँकी ८ पेजमा

पुस २७ गते
सिता दिवापर्व

काठमाडौं। राप्रपादेखि राष्ट्रिय स्वतन्त्र
पार्टीहरूले बोल्नुपछ- नेपाल निर्माता पृथ्वीनारायण
शाहको जन्मजयन्ती अर्थात् पुस २७ गते राष्ट्रिय
स्तरमा एकता दिवस मनाइनुपछ, सार्वजनिक
विद्यालयहरू।

नेपाल निर्माता विस्तारवादी थिएनन्, जातिवादी पनि थिएनन्, इतिहासविद् भन्छन्-नेपाल निर्माताले एकीकरण नगरिदिएको भए

नेपाल अग्रजका अधीनमा जान थियो ।
नेपाल निर्माता गोर्खाका थिए तर उनले
नेपाल नामाकरण गरे, संस्कृति, जाति, धार्मिक
परम्परा ठोडेनन्, कुमारीको खुट्टा ढोगे, आशीर्वाद
दिए ।

इतिहास हेर्ने हो भने अन्यत्र पहिले देश जन्मिएका छन्, अनि राजा। नेपालमा राजा जन्मिपछि देश जन्मियो। यो ऐतिहासिक

અહમદાબાદ મુસ્લિમહરૂ ભન્છન્ - જબ બીજેપીલે ૨૦૦૨ કો દંગા નિમ્ત્યાયો, અલ્પસંખ્યક સરોકારહરૂલાઈ અસ્વીકાર ગરિયો

આશિષ થાપા જી,

અહમદાબાદ: યહાં ચુનાવ ભએકો છૈન જબ બીજેપી ભારતીય જનતા પાર્ટી નેતાહરૂલે ૨૦૦૨ કો દંગાલાઈ સમ્ભાઉંડેનું, અહમદાબાદકો મુસ્લિમ બહુલ જુહાપુરાકા સિકર્મી જમાલભાઈલે ભને।

'હામીલે યસસંગ બાંચ સિકેકા છો,' ઉનલે થપે।

જમાલભાઈલે નોભેન્વર ૨૫ મા અમિત શાહકો ભાષણકો જવાફ દિયેને કાંઈ જબ કેદ્રીય ગૃહમન્ત્રીલે પ્રધાનમન્ત્રી નરેન્દ્ર મોદી રાજ્યકો મુખ્યમન્ત્રી હુંડા ૨૦૦૨ મા મુસ્લિમ વિરોધી પદ્મિમા સુદૂઢ ગર્ન સક્ષમ હુનેછ,' જમાલભાઈલે ભને।

'ઉનીહરૂલે નેરન્દ્ર ભાઇકો લાગિ સમસ્યા સિર્જના ગર્ને પ્રયાસ ગેરે તર ઊંલે તિનીહરૂલાઈ યસ્તો પાઠ સિકાઉભયો કિ ઉનીહરૂલે ૨૦૦૨ સમ્પ્રે કેહી ગર્ન હિંમત ગરેનનું। તર ૨૦૦૨ મા ઉનીહરૂલાઈ પાઠ સિકાએંછી, યી તત્વહરૂલે ત્યો બાટો (હિંસાકો) છોડે તિનીહરૂલે ૨૦૦૨ દેખિ ૨૦૨૨ સમ્પ્રે હિંસામા સંલન હુનબાટ જોગિએ બીજેપીલે સાપ્રદાયિક હિંસામા સંલન હુનેહરૂ વિરુદ્ધ કડા કારબાહી ગરેર ગુજરાતમા સ્થાયી શાન્તિ સ્થાપના ગરેકો છે,' શાહલે ચુનાવી ચ્યાલીમા ઘોણણા ગરે।

જમાલભાઈઝર્સ્ટે, ઇલાકાકા ધેરેજસો અરસ્લે ચુનાવી અભિયાનકો અન્તિમ ચરણમા ૨૦૦૨ કો દંગાકો બીજેપીલે અચાનક આદ્વાન ગરેકોમા કુનૈ આશર્ય વ્યક્ત ગરેનનું। બીજેપી નેતાહરૂલે પ્રાય: ગુજરાતી ઉપ-રાષ્ટ્રવાદ ર વિકાસ દાયીહરૂકો વરિએરિ આપો ક્યાન્યાસિડ ગરે જુન રાજ્યકો મતદાતાહરૂલાઈ હિન્દુદરૂકો મુખ્યમન્ત્રી ર ૨૦૦૨ મા કસરી સમાજ વિરોધી તત્વહરૂ (મુસ્લિમહરૂ પદ્નુહોસ) ઉનીહરૂકો ઠાઉં દેવાઝ્યો ભનેર સમ્ભાઉન પૂર્ણ સર્કલ ધ્યામું અધિ।

તેપનિ, મુસ્લિમહરૂકા મજદુર વર્ગહરુ

આપો જીવિકોપાર્જનકો ચિન્તા ર ગુજરાતમા સમુદાયલે સામના ગર્ને ચૌતર્ફી ભેદભાવમા વ્યસ્ત છ્ણું।

'બીજેપીલે સોચ્છદ કિ ત્યસ્તા મુદ્દાહરૂ ઉઠાએ, યસસે શાસનમા ઊંફારૂકો અસફલતાબાટ ધ્યાન હટાઉન ર હિન્દુહરૂકા બીચમા આપો પરમારાગત મતદાતાહરૂલાઈ મુસ્લિમ વિરોધી પદ્મિમા સુદૂઢ ગર્ન સક્ષમ હુનેછ,' જમાલભાઈલે ભને।

'હામીલે યસસંગ બાંચ સિકેકા છો,' ઉનલે થપે।

જમાલભાઈલે નોભેન્વર ૨૫ મા અમિત શાહકો ભાષણકો જવાફ દિયેને કાંઈ જબ કેદ્રીય ગૃહમન્ત્રીલે પ્રધાનમન્ત્રી નરેન્દ્ર મોદી રાજ્યકો મુખ્યમન્ત્રી હુંડા ૨૦૦૨ મા મુસ્લિમ વિરોધી પાંચાં ગરેકો દાબી ગરે।

'ઉનીહરૂલે નેરન્દ્ર ભાઇકો લાગિ સમસ્યા સિર્જના ગર્ને પ્રયાસ ગેરે તર ઊંલે તિનીહરૂલાઈ યસ્તો પાઠ સિકાઉભયો કિ ઉનીહરૂલે ૨૦૦૨ સમ્પ્રે કેહી ગર્ન હિંમત ગરેનનું। તર ૨૦૦૨ મા ઉનીહરૂલાઈ પાઠ સિકાએંછી, યી તત્વહરૂલે ત્યો બાટો (હિંસાકો) છોડે તિનીહરૂલે ૨૦૦૨ દેખિ ૨૦૨૨ સમ્પ્રે હિંસામા સંલન હુનબાટ જોગિએ બીજેપીલે સાપ્રદાયિક હિંસામા સંલન હુનેહરૂ વિરુદ્ધ કડા કારબાહી ગરેર ગુજરાતમા સ્થાયી શાન્તિ સ્થાપના ગરેકો છે,' શાહલે ચુનાવી ચ્યાલીમા ઘોણણા ગરે।

જમાલભાઈઝર્સ્ટે, ઇલાકાકા ધેરેજસો અરસ્લે ચુનાવી અભિયાનકો અન્તિમ ચરણમા ૨૦૦૨ કો દંગાકો બીજેપીલે અચાનક આદ્વાન ગરેકોમા કુનૈ આશર્ય વ્યક્ત ગરેનનું। બીજેપી નેતાહરૂલે પ્રાય: ગુજરાતી ઉપ-રાષ્ટ્રવાદ ર વિકાસ દાયીહરૂકો વરિએરિ આપો ક્યાન્યાસિડ ગરે જુન રાજ્યકો મતદાતાહરૂલાઈ હિન્દુદરૂકો મુખ્યમન્ત્રી ર ૨૦૦૨ મા કસરી સમાજ વિરોધી તત્વહરૂ (મુસ્લિમહરૂ પદ્નુહોસ) ઉનીહરૂકો ઠાઉં દેવાઝ્યો ભનેર સમ્ભાઉન પૂર્ણ સર્કલ ધ્યામું અધિ।

તેપનિ, મુસ્લિમહરૂકા મજદુર વર્ગહરુ

પેન્સનમા બાંચિરહેકા છ્ણું। વર્ષેદીખિ હાપ્રો લાગિ ખુસીકો ઈદ આપોકો છૈન। હાપ્રો છોરાછોરીલાઈ પદાઇ છોડેર કામ ગર્ન બાધ્ય પારિયો,' જમાલભાઈલે ભને।

'સરકારી વિદ્યાલય રાસોસંગ ચલેન્ન. મુસ્લિમ બાલબાળિકાલાઈ પણ વિદ્યાલયમા સમાનપૂર્વક વ્યવહાર ગરેંદેન। મૈલે મેરા તીન છોરાછોરીલાઈ નિઝી વિદ્યાલયમા પઠાઁં ભને ભન્ડાઈ ૮ હજાર રૂપ્યેં ખર્ચ લાગુ। મેરો

બોલચાલ વાકાંશ) ભાએકો છા બીજેપીલે નિર્વાચન ક્ષેત્રવાટ જિલ્લાનો લાગિ બહુમત હિન્દુ મતહરૂ એકજુટ ગર્ન આવશ્યક છે, 'ઇસ્કાનલે ભને।

અહમદાબાદકો જુહાપુરા, રાખિયાલ, સરખેજ ર યસ્તે અન્ય મુસ્લિમ બર્સ્ટીહરૂલાઈ બસોબાસ ગર્ને માનિસહરૂકા લાગિ બહુસંખ્યક આક્રામકાર ર મુસ્લિમહરૂ વિરુદ્ધ ચૌતર્ફી ભેદભાવ નિરન્તર રહેકો છે ઇફાનલે ભને,

'હામીલાઈ પ્રહીલે શાંકાસ્પદ વ્યવહાર ગર્છે, વિદ્યાલયલે પણ હાપ્રો બાલબાળિકાલાઈ મનોરજ્જન દિંદેનનું, ટ્રાફિક પ્રહીલી પણ હામીસંગ હિન્દુભન્દા કડા હુંછું।

'ઊંહરુલાઈ ભન્દાઈ કિ દંગા રોકિયો જુન પણો હો। તિનીહરૂ (ભાજપ નેતાહરુ) દંગા ઇન્જિનિયર થિએ અહિલે સત્તામા એપણી ત્યસો ગરેન્ન. હાપ્રો જીવિકોપાર્જનકા સમસ્યાહરૂ ર હામી રાજ્યમા બાંચિરહેકો અસુરક્ષાકો નિરન્તર અવસ્થાકો બારેમા કે ભન્દુંછું કે યસકો અર્થ અમિત શાહલે દાબી ગે જસ્તે 'સ્થાયી શાન્તિ' હો,' જમાલભાઈલે ભને।

શિક્ષા ક્ષેત્રમા કામ ગર્ને સામાજિક કાર્યકર્તા ગજાલાલે દ વાયરલાઈ બતાઇનું કિ મધ્યમ વર્ષ ર ધીનીહરૂકો સાનો ભાગ બાહેક ગુજરાતકા અધિકાશ મુસ્લિમહરૂ દયનીય અવસ્થામા બાંચિરહેકા છ્ણું। ઊંહરુલાઈ આપો પદાઇ છોડેન, સાનૈ ઉમેરા કામ સુર ગર્ન ર ડરકો બાદલમા બાંચ બાધ્ય છ્ણું।

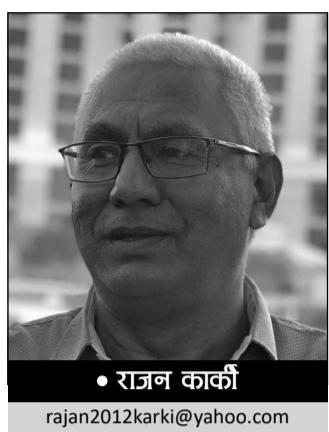
સમુદાય આપો ગૃહ રાજ્યમા દોસ્તો દર્જાકો નાગરિક બન્નો લાગિ સર્તમા આનંકો લાગિ નિરન્તર તનાવમા છે, 'ઊંલે ભનિનું।

'યો ગુજરાત મોડેલ હો જુન અબ ભારતભારિ દોહોરાઝિએકો છે, ઊંલે થપે। અહમદાબાદમા રેફા એક કાર્યકર્તા ર પત્રકાર કાલિમ સિદ્ધાકીલે ભને, રાજ્યમા મુસ્લિમહરૂ વિરુદ્ધ ભેદભાવ સંસ્થાગત ગરિએકો છે।

'રાજ્યમા છુટ્ટે અલ્પસંખ્યક મામિલા

મન્ત્રાલય વા અલ્પસંખ્યક આયોગ પણ છૈન। ભાજપા નેતુત્વકો સરકારલે અલ્પસંખ્યક કલ્યાણકો લાગિ ૭૦ કરોડ બ

राजनीति र अपराध छुट्टिनुपर्ने समय यही हो



• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

अमेरिकामा अस्लिल साहित्यको वार्षिक कारोबार ४ हजार करोड डलरमन्दा बढी हुनेगर्छ । नेपालमा सेटिड भ्रष्टाचार ४० अर्ब बराबरको हुने गरेको छ । ५४ अर्बको गाडी र अवकाशपछि विशिष्टहरूलाई गरीब जनताले तिरेको करले पालुपर्ने अवस्था छ । ४८ सय भीआइपी पनि जनताले नै पालुपर्ने, करबाटै सम्मान दिनुपर्ने । राजस्व खर्चिने कहाँ, कसका लागि ? यो देशमा समृद्धि र सुशासन, समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीजस्ता लोकप्रिय नारा लगाउने पार्टीहरूले फेरि चुनाव जितेका छन् । अब यिनले गर्न उही भ्रष्टाचार हो, शासन प्रशासनमा अपराधिकरण, अपराधीकरणको राजनीति, हुने यही हो । यिनै दलहरू भन्छन्- लोकतन्त्र चुनावपछि भन मजबुत भयो । चुस्त हुनुपर्ने शासन सुस्तमात्र छैन, चरीत्र सुधिन नसकेको शासक र प्रशासकका कारण यो सरकार विधिविहीन, अपराधमुखी र भ्रष्टाचारको फोहर पोखरीमा आहाल बस्ने भैंसी बराबर छ । भैंसीपुऱ्जकहरूले चलाएको शासन फोहर पोखरी नभए के हुन्छ ?

कहिले सामाजिक सुरक्षा, कहिले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, कहिले युवाकोष, कहिले बेरोजगार कोषका नाममा १५ वर्षदेखि कार्यकर्ता पोस्ने काम भइरहेके

छ । उपचार, मातृत्व, सुरक्षा योजना, आश्रित परिवार सुरक्षा योजना, दुर्घटना र अशक्तताको कल्पणा, बृद्ध अवस्था सुरक्षा योजनासहित आएको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अमनागरिकलाई देखाउन निकै आकर्षक देखिन्छ । यही आकर्षणलाई थार्डे गगन थापाजस्ता होनहार काग्रेसी युवा नेताले समेत चुनावमा ६० वर्षमे ३० हजार बृद्ध भत्ता र हरेक युवालाई हात हातमा आइफोन दिने घोषणासमेत गरेर चुनाव जिते । यतिसम्मको निर्लज्ज नेताहरूले देशको काँचुली फेर्छु भन्छन्, नाटक पनि कति जानेका ? स्वावलम्बन, रोजगारीको सिर्जना, विदेशमा गएकालाई फर्किने वातावरण, सुरक्षा, समानता, विधिको शासन केही छैन । मुख्यमन्त्री यिला कुरा र व्यवहारमा अपराध बोकेका यी नेताहरूले गर्ने भ्रष्टाचार नै हो । नेपाल सिंगापुर होइन, सिंगापुर बनाइसके, अब नाली बनाउने छन् ।

यथार्थमा राज्यकोषमा कसैले योगदान गरेका छन् भने त्यो आमजनताले नै हो । उद्यमी, व्यापारी त नक्कली भ्याट बिल बनाएर राज्यलाई ठिगिरहेका छन् । व्यापारी, उद्यमी, दलाल, शिक्षा देखि भूमिकायासम्म सबैलाई राजनीति गर्नुपर्ने, सांसद मन्त्री बन्नुपर्ने । जुन देशमा नागरिक शास्त्र पढाइन्न, त्यो देशमा नागरिक जिम्मेवार कसरी हुन्छ ? बिगत १५ वर्षदेखि भइरहेको ठगी राजनीति हो, अब को ५ वर्षमा हुने पनि ठगी राजनीति नै हो । केही नयाँ होला भन्ने आशा नगर्न बेश ।

किनभने भर्खर चुनाव सकियो, निर्वाचन आयोगले रिपोर्ट बुझाएर संसद बैठक बोलाउनमात्र बाँकी छ । यस्तो बेलामा कामचलाउ रसकारले आपातकालमा जस्तो जेल सजाय पाएका अपराधीहरूलाई छुटाउने अध्यादेश सिफारिस गरेका छन् । अपराधिक व्यक्तिहरूका पार्टीका सांसदबाट समर्थन लिन नै यो नैतिकहीन काम गरिएको हो । यस्तो बेलामा समेत चुनाव जितेका सांसदहरूले बिद्रोह गर्न सक्वैनन, युवा भनिएकाहरूले धन्धा र कडा आलोचना गर्न सक्वैनन भने यो देशमा नयाँ के हुन्छ ? कसरी हुन्छ ?

नयाँ केही हुनका लागि त टाउकामा

भिजन हुनुपर्छ । भिजन कसेसँग केही भएजस्तो देखिदैन ।

यसकारण भन्न सकिन्छ, एच जी वेल्सले लेखेको द वर्ल्ड सेट प्री नामक पुस्तकमा परमाणु बमको नाम उल्लेख गरेका थिए, त्यही नामबाटपछि खतरनाक परमाणु बम निर्माण गरियो । नेपालमा बहुदल, लोकतन्त्र नामक ऐतिहासिक आन्दोलन भए, तर आन्दोलनबाट प्राप्त परिवर्तनलाई नेताहरूले यतिविज्ञ धृण्यायाग्य बनाइदै कि नेपाल असफल मुलुक हुने खतरा उत्पन्न भएको छ । यही गति रहने हो भने नेपालमा धार्मिक बिद्रोह, अपराधिक बिध्यंशको डढेलो नलागला भन्न सकिन्न । सहनै नसक्ने भएपछि नागरिक बम बनेर बिद्रोह गर्ने अवस्थामा पुणेछन् ।

राजतन्त्र किन फालेको ? हिन्दुराष्ट्रलाई किन धर्मनिरेक्ष बनाइएको ? यो परिवर्तनपछि देश र जनताले के पाए ? यी नेपालको जवाफ कसले दिने ? १५ वर्षदेखि शासन सञ्चालन गर्दै आएका र आगामी ५ वर्ष तिनैले शासन गर्ने भएका छन् । तिनैले जवाफ दिनुपर्दैन ?

मधेस अलग देश भनेर गर्जिन सीके राजत सत्तामा जाने भएका छन् । सीके लालहरू बिखण्डनको आगोमा धीउ थाने काम गरिरहेको छन् । तूला दलका नेताहरूले जनताका सामु भुक्तेर जनअपेक्षाको संवोधन हुनेछ भनेर भन्न सकेका छैनन् । अफ महत्वपूर्ण सवाल त जनयुद्धकालीन संक्रमण न्याय सम्पादनको छ । बेपत्ता र मेलमिलाप आयोगमा ६४ हजार उजुरी छन्, तिनैले न्याय कहिले पाउने ? पीडक फेरि पनि सत्तासीन हुने तरखरमा छन् । अनि कसरी भन्ने देशमा केही हुन्छ ?

नाकावन्दीका बेलामा देशको हितमा उभिएका ओली देशभक्तिका लागि अला, बरदानयुक्त नेता सावित भएका थिए । अब भने राजनेता जन्म्यो भन्ने सबैको ठहर थियो । तर तिनै ओली प्रतिपक्षीमा पुगेका छन् । ५ दलीय गठन्धनमा अरु दल मिलेर सत्ताको गाँठो पारेर अधि बढ्ने तरखर छ कोग्रेसको । माओआदी हामी नै राजनीतिका प्रभावशाली हों भनेर कुर्लिनहेका छन् । सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधीशमाथि

महाभियोग ल्याउने यिनै थिए । तत्काल पास वा फेरि गर्नुपर्नहरूले निर्णय गर्न सकेनन् । जुन देशमा प्रधानन्यायाधीश वर्षी महाभियोग बोकेर उमेर हदका कारण अवकाशमा जान्छन्, त्यो देशमा नागरिकले कसरी न्याय पाउन सक्छन् ? यसकारण यो देशमा नयाँ केही हुन्छ भनेर आशा गर्नु भर नपर्नुजस्तो हो ।

फिजीले गर्न नदिएको इसाईको धर्मप्रचार कार्यक्रम नेपालमा हुनु र कार्यक्रमको आयोजक नेपाल सरकार रहनुले नै नेपालमा ३० लाख नागरिक इसाईकरण भएका हुन् । यो तथ्य बुझेर पनि हिन्दुवादीहरू मुख खोल्न नसक्नु भनेको हिन्दुहरूको मरेको जन्म हो ।

गरीबी र बेरोजगारी बढ्दो छ, अब के गर्न कसरी अधि बढ्ने मार्गाचित्र केही पनि छैन । श्री ३ को फर्मान जसरी गठबन्धनले शासन चलाउने भयो । विचारमा, सिद्धान्तमा, योजनामा, करनी र कथनी सबैतर अस्पष्टता छ । प्रशासन नेताहरूको अन्यौलमा फसेको छ । अर्थतन्त्र कमिशनमुखी छ, जसका कारण उत्पादन शून्यतातिर भद्रो छ । पुरानोभन्दा पनि गैबार ढर्डा ढाँचाले मुलुक बन्दैन, बिग्रन्छ मात्र । जनताप्रति जवाफदेही कोही छैनन् । आधा भाँडो पानी बढी छच्छिक्न भन्ने उत्थान र चुनावपछिको परिदृश्य उस्तै छ ।

मूल कुरो रोजगारी, न्याय र सुरक्षा छैन । जब नागरिकले राज्यबाट पाउनैपर्ने प्राथमिक आधार पाउन सकेका छैनन्, अन्य कुराको इयाली पिटेर के गर्ने ? एउटी निर्मला पन्तको बलात्कार र हत्यारा पता लगाउनु साठो न्यायको माँगकर्ताहरूमाथि दमनमा उत्रने यिनै नेता हुन् । यस्ता असक्षमहरूले समानता र विधिको शासन भन्नु लाजको पसारो हो । यी नेताहरूले सुरक्षा र कानुनी राजको कुरा गर्न दुर्भाग्यपूर्ण छ । यो सरकार विधिको शासनमा गुणात्मक सुधार ल्याउन चाहैन भन्ने प्रमाणित भइसक्यो ।

पश्चिमाले निर्वाचित सांसदलाई डलर अनुदान दिएर तालिम दिने भएछ । यो तालिम होइन, प्रभाव घुसाइएको हो । यसअधि नै पश्चिममा आइएनजीओ सर्वोच्च अदालतसम्म घुस्यो । मुख्यमन्त्रीको

दरवारको रखवाली नै आइएनजीओले गरिरहेको छ । संघीयता चलाउन र राजनीतिक कार्यकर्तारूपी पसले पाल्न जनता करमाथि थप कर तिर्न बाध्य छन् । कर देश विकासका लागि तिर्नपर्ने हो, नेता विकासको मलका रूपमा करको प्रयोग भइरहेको छ । संविधान भद्रगोलको भूमरीमा देशलाई फनफनी घुमाउने यन्त्र बन्न पुगेको छ । हाली संघीयनिक शासन खोजिरहदा संविधानले संवोधन गर्न सकेन । निर्वाचित सरकार अपराध र भ्रष्टाचारविरुद्ध शून्य सहनशीलतामा हुनुपर्ने, यो त अपराध र भ्रष्टाचार गर्न, गराउनेहरू लुक्ने ओढार बन्न पुगेको छ । राजनीति व्यापार बनेपछि मुनाफाखोरहरू छनकमनक गरिरहेका छन् । नैतिकता, सक्षमता र इमान केहीले काम गरेको छैन । जता हैरे पनि बैझानीमात्र देखिन्छ । नेताहरूले राष्ट्रका लागि माखो पनि मारेनन् । कानुन मिच्चु यी नेताहरूको विशेषता हो, जसले गर्दा देश बनेन, नागरिक दुःखित पीडित हुन बाध्य छन् ।

नेपालको छापाखाना र पत्रपत्रिकाको इतिहासका लेखक गृष्मबहादुर देवकोटाले देह त्याग गर्न अधि लेखेका थिए- पत्रकार पेसाप्रति इमानदारी हुन सकेन, जसका कारण व्यवस्थापिका, न्यायपालिका र कार्यपालिका पंगु हुनपुग्यो ।

लोकतन्त्र आए पनि स्थिति आज पनि त्यस्तै छ । पत्रकारिता पाटी र नेताको पर्याकारितामा सिमित छ । जो देशभक्त छन्, तिनको लेखनको सुनवाई नै हुँदैन ।

एकथरि मिसन पत्रकार विकार, विकृति र बिसंगति लेख, त्यसलाई अर्काथरि दूला व्यवसायिक पत्रकार ढाकछोप गरिदिन्छ । धोका जसले दिए पनि मुलुक र मुलुकबासीले धोका पाइरहेका छन् । अधिकाश जनता होमोग्लोबिन कम भएर ताक्सिदै र पुङ्क उडेको अनुहार लिएर जसोतसो बाँचिरहेका छन्, केही व्यक्ति सुँगर मोटाएजसरी म

पद्धयौ हारी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूँदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले संसिक्खयो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादर भरर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

अभियान

सम्पादकीय

अपवित्र गठबन्धन ने अहिलेको मूल समस्या

निर्वाचनको सम्पूर्ण परिणाम सार्वजनिक भइसकेको छ । कुनै पनि दलले एकत्र सरकार बनाउने परिणाम संघीय संसद र प्रदेशभाषा ल्याउन सकेनन् । त्यसै कारणले गर्दा अब दुई वा दुई दल भन्दा बढीको मिलिजुरी सरकार बनाउनुपर्न बाध्यता दलहरूलाई आइलागेको छ । अर्थात टालटुली बाटुली कति रास्त्री पुतली भन्ने भैं सरकार निर्माण हुने निश्चित रहेको छ । दलहरूले गठबन्धन र तालमेल गरेर निर्वाचनमा गएका हुनाले जनताले उनीहरूलाई एकत्रै सरकार निर्माण गर्ने अभिमत दिएनन् । दलहरूको अपिव्रत्र गठबन्धनले गर्दा निर्वाचन परिणाम पनि त्यसै आएको छ । कस्तो सरकार निर्माण गर्ने र को प्रतिपक्षमा बस्ने र संसदीय राजनीति कस्तो हने भन्ने तै अहिलेको मख्य प्रश्न हो ।

गठबन्धन गरेर निर्वाचनमा दलहरू गएका भएपनि उनीहरूले बहुमत ल्याउन सकेन् किन ? गठबन्धन नै अपवित्र रहेको हुनाले यस्ता गठबन्धन र तालमेलाई जनताले स्वीकार गरेनन् । दलहरूले राजनीतिलाई विकासको लागि राजनीति बनाएका हुनाले जनताले त्यसलाई तिरस्कार गरेका छन् । राजनीति भनेको विकासको लागि हुनुपर्नेमा हाम्रा राजनीतिक दलहरूले विकासका लागि राजनीति भन्ने सिद्धान्तलाई अंगिकार गरेका छन् । पार्टीगत स्वार्थ र व्यक्तिगत स्वार्थलाई मध्यनजर राख्दै राजनीति गरेका हुनाले पुराना र ठुला भनिएका दलहरूप्रति जनताले असन्तुष्टि जाहेर गरेका छन् । नयाँ दलहरूको उदय त्यही कारणले भएको हो । ६ महिना अघि गठन भएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीप्रति जनताले चासो देखाएर उसलाई गठन भएको ६ महिनाभित्रमा संघीय संसदमा पुर्याईदिएका छन् भने उसले समानुपातिक तर्फ मुलुकभरमै राम्रो मत पाएको छ । रास्वपा लगायत अन्य नयाँ दलहरूले समानुपातिक तर्फ राम्रो मत पाएकाले गर्दा कांग्रेस र एमालेले २०७४ सालको निर्वाचनमा समानुपातिकतर्फ ल्याएको मत यस पटक घटेको छ । मतदाताको संख्या बढेको अवस्थामा मत संख्या बढ्नुको सट्टा मत घट्नु भनेको कांग्रेस र एमालेको लागि दुःखद पक्ष हो । कांग्रेस र एमालेले अब आफ्ना गल्ती, कमी कमजोरी सुधार नगरेको खण्डमा अर्को निर्वाचन सम्म पुग्दा उनीहरूको संख्या अभ घट्न सक्ने अवस्था देखिएको छ । मतदाताको संख्या बढ्दै जानु तर पुराना र ठुला भनिएका दलहरूप्रति जनताको विश्वास घट्दै जानु भनेको ती दलहरूप्रति जनताको अविश्वास नै हो ।

नेपालमा अहिले ६ वटा राजनीतिक धारहरू देखिएका छन् । पहिलो धार उदार लोकतन्त्रवादी धार जसको नेतृत्व नेपाली कांग्रेसले गर्दै अङ्गेको भएपनि ऊ समेत सत्ताको प्रलोभनमा परेर आफ्नो विचार र सिद्धान्तलाई छोडेर जुनसकै दलसँग पनि विचारै नमिल्दा पनि गठबन्धन गरेर सत्ता प्राप्ति गर्ने खेलमा सक्रिय भएको छ । दोस्रो धार भनेको माक्सवादी, समाजवादी धार हो । जसको नेतृत्व नेकपा एमालेले गर्दै आएको छ । यो धारभित्र माओवादी र नेकपा एकीकृत समाजवादी पार्टीपनि आउन सकछन् तर उनीहरू पनि आफ्नो नीति, सिद्धान्त र विचारलाई छोडेर सत्ता प्राप्तिकै लागि कांग्रेससँग टाँसिन पुगेका छन् । त्यो पनि सत्ता प्राप्तिकै लागि र व्यक्तिगत स्वार्थका लागि तेसो धार भनेका संघियतावादी र पहिचानवादी धार त्यसधारभित्र मध्येशवादी दलहरू पर्दछन् । चौथो धार भनेको उग्रवामपन्थी कम्प्युनिष्ट धार त्यो धारमा रहेकाहरूले नेपाललाई जनगणतन्त्र बनाउने सपना देख्ने गरेका भएपनि अहिलेकै अवस्थामा त्यो कुनै हालतमा पनि सम्भव देखिएँदैन । जनतालाई भुटा आश्वासन दिएर मात्र जनगणतन्त्रको स्थापना हुन सक्ने अवस्था रहेदैन । पाँच धार भनेको पुरातनवादी, राजावादी धार हो त्यसको नेतृत्व राप्रपा लगायतका दलहरूले र राजावादी हुँ भन्नेले गर्दै आएका छन् । छैठो धार भनेको नयाँ, स्वतन्त्र र वैकल्पिक शक्तिहरू हुन् । यस धारमा रहेकाहरू पनि लेफ्ट र राइट वा सेन्टरमै रहेका छन् । यी सबै धारमा रहेका शक्तिहरूमा फुट, विभाजन र पार्टीगत स्वार्थ अनि व्यक्तिगत स्वार्थले प्रभाव पारेको प्रष्ट रूपमै देखिएकोले गर्दा कोही पनि एकै ठाउँमा बस्न सक्ने अवस्था देखिएँदैन ।

पछिल्लो निर्वाचनको परिणाम हेर्दा आजका दिनमा संघीय संसदभित्र तीनवटा गठबन्धन बन्न सक्छन् । जस्तै मध्यपन्थी, वामपन्थी र दक्षिणपन्थी यी तीन वटै गठबन्धनको राजनीति स्वाभाविक रूपमा भएको खण्डमा र जवाफदेही भयो भने मात्र संसदीय अभ्यसले काम गर्न सक्छ । यदि त्यसो भएको खण्डमा राजनीतिक प्रतिस्पर्धा हुन सक्छ । राजनीतिक प्रतिस्पर्धा भएमात्र त्यो गतिशिल हुन्छ । त्यसो भएको खण्डमा सरकारले पनि आफ्नो विचर, कार्यक्रम नीति अनुसार अधि बढ्न सक्छ । अनि प्रतिपक्षीले पनि सरकारको आलोचनात्मक खबरदारी गर्न सक्छ । सरकार लयमा फर्किएपछि संसद पनि आफ्नो लयमा फर्किन बाध्यता हुनुपर्दछ तर अहिले त्यस्तो अवस्था देखिएको छैन । दलहरूले अपवित्र गठबन्धन गरेका हुनाले जबसम्म त्यस्ता अपवित्र गठबन्धन तोडिँदैन तबसम्म नत सरकार तै जवाफदेही हुन सक्छ न त संसदले तै विवेकपूर्ण ढाङ्गले काम गर्न सक्छ ? त्यसै कारणले गर्दा अहिले भएको अपवित्र गठबन्धन तोडून आवश्यक भएको हामीले ठानेका छौं ।

राज्यका प्रमुख तीन अङ्ग व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका महत्वपूर्ण अङ्ग हुन् । यी तिनै अङ्गलाई संविधानले नै आ आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिदिएको छ । यी तिनै अङ्गमा असमभद्रारीको दुरी बढ्दै गएको खण्डमा संविधानले परिकल्पना गरेको लोकतान्त्रिक पद्धति नै ध्वस्त हुन सकछ । लोकतान्त्रिक व्यवस्थालाई बलियो र जनमुखी बनाउने कार्यमा यी तिनै अङ्गले आ आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारलाई सहज रूपमा लिएर एकले अर्कोलाई हस्तक्षेप गर्नु हुँदैन । लोकतान्त्रिक माध्यमद्वारा मात्र मुलुकले दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको ढोका खोल्न सकछ । तर, पछिलो समयमा यी तिनै अङ्ग निकै विवादको घेरामा परेका छन् । एकले अर्कोमाथि हस्तक्षेप गर्ने प्रयास गरिरहेका हुनाले मुलुक संकटको मार्गतर्फ उन्मुख हुँदै गएको छ ।



- देवेन्द्र चुडाल
endrachudal@gmail.com

devendrachudal@gmail.com

राजनीतिक दलका नेताहरूले गैरकानुनी
र अनैतिक रूपले भन्याङ्को रूपमा
जेलमा रहेका व्यक्तिहरूलाई प्रयोग गरिनु
अर्को राजनीतिक अपराध हो । यस्तो
अलोकतान्त्रिक र गैरकानुनी कदमबाट
सरकार र सत्ता गठबन्धन पछि हट्ट
नैपर्दछ ।

अदालतमा विचाराधिन मुद्रामा न्याय, अन्याय छुट्ट्याउने जिम्मा न्यायलयकै हो । जेलमा रहेका वा अभियुक्तहरू दोषी हुन् कि होइन भने दुगो लगाउने अदालतले नै हो । सरकारले होइन । अदालतले दोषी हुन् कि होइन् भनेर समुचित प्रमाणहरूको मूल्यांकन गरी नै हाल्छ । आजको खुल्ला परिवेषमा मात्र होइन हिजोको पञ्चायत कालमा समेत अदालतले आफ्नो गरिमालाई बचाएको थियो । हाम्रा अदालतहरू नागरिकको हक र अधिकारका लागि सँधै प्रसंसनीय काम गर्दै आएका छन् । अहिले सरकारले चासो

सरकारले रेशम चौधरी, सिके राउत र नेत्रविक्रम चन्दका नेता तथा कार्यकर्तामाथि अदालतमा विचाराधिन मुद्दा फिर्ता लिने गरी अध्यादेश जारी गर्ने निर्णय गरेपछि सरकारको उक्त कदमको चौतर्फी विरोध भएको छ। सत्ताको मुख्य दल र सत्ताको नेतृत्वकर्ता दल नेपाली कांग्रेसका नेताहरूले नै सरकारको बिर्णयिका विरोध गरेका छन् ।

સદ્ગુરુજીના વિદ્યાવિજ્ઞાન પત્રિકા

1

राखेका मुद्दामा समेत अदालतले यो धर्म निभाउने नै छ । सरकारले रेशम चौधरी लगायतका व्यक्तिहस्त्वाथि अन्याय भएको निष्कर्ष निकालेको छैन । उनीहस्त्वाथि सत्तामा पुग्नैका लागि ऐन, कानुन नै परिवर्तन गर्ने प्रयास गरिएको हुनाले यस्तो कार्यलाई आम जनताले विरोध गर्ने पर्दछ ।

अन्याय भएको आधारमा नभई सरकारले आगामी सरकारलाई बहुमत पुऱ्याउनका लागि सिक्के राउतको पार्टीमा भएका ६ सांसद र चौधारीको पार्टीमा रहेका ४ सांसद तानेर बहुमत पुऱ्याउनका लागि फौजदारी संहिताको कानुन नै संशोधन गन्ह खोजेको प्रष्ट रहेको छ । विद्यमान संसद निर्मित कानुनले, उच्च अदालत र सर्वोच्च अदालतमा विचाराधिन मुद्दा फिर्ता लिन रोक लगाएको छ । फौजदारी कार्यविधि संहिताले जिल्ला अदालतमा विचाराधिन मुद्दामात्र सरकारले फिर्ता लिन सक्छ । तर, त्यसलाई वेवास्ता गर्दै पाँच दलीय गठबन्धनको देउवा सरकारले उच्च अदालत र सर्वोच्च अदालतमा विचाराधिन रहेको मुझमेत फिर्ता गर्न काम चलाउ सरकारले जुनसुकै अदालतमा विचाराधिन रहेका मुद्दाहरू फिर्ता लिन सक्ने गरी फौजदारी कार्यविधि (संहिता)लाई नै संशोधन गरेको छ । सरकारको यो कदम नेपालको संविधान विभिन्न समयमा सर्वोच्च अदालत जारी गरेका नजिर र फौजदारी कार्यविधि (संहित) विपरित रहेकोले देउवा सरकार र पाँच दलीय गठबन्धन सत्ता प्राप्तिको लागि

सत्तामा पुग्नैका लागि ऐन, कानुन नै
परिवर्तन गर्ने प्रयास गरिएको हुनाले
यस्तो कार्यलाई आम जनताले विरोध गर्ने
पर्दछ ।

जिल्ला अदालत र उच्च अदालतले
दोषी ठहर गरि जन्मकैदको सजाए पाएका
रेशम चौधरी, सर्बोच्च अदालतमा पुगेका
हुनाले अब सर्बोच्च अदालतले नै न्याय
अन्याय के हो त्यो निर्णय दिनुपर्दछ ।
टिकापुर घटनामा मारिएका एक नाबालक
सहित नेपाल प्रहरीका वरिष्ठ प्रहरी
उपरिक्षक र अन्य प्रहरीहरूले के न्याय
पाउनु पर्दैन ? फौजदारी संहितामा
भएको व्यवस्था अनुसार उनीहरूले न्याय
पाउनुपर्दछ । एउटा पक्षलाई सत्तामा पुऱ्याउने
खेलमा लागेर फाइदा हुँदा अर्को पक्षलाई
अन्याय गर्ने मिल्दैन, त्यस्तो अधिकार न
अदालतलाई न त सरकारलाई नै छ, यस
विषयमा अब सर्बोच्च अदालत बोल्नुपर्दछ ।
सर्बोच्च अदालतमा विचाराधिन मुद्दा फिर्ता
लिने हो भने रेशम, राजत र चन्दका
कार्यकर्ताहरूको मात्र होइन अन्य काण्डमा
परेकाहाहरूको मुद्दा किन सरकारले फिर्ता
नलिने त ? आखिरी अदालतलको काम
सरकारले नै गर्ने भए अदालतको आवश्यकता
नै किन र के नै बाँकी रह्यो त ? ए देउवा
सरकार ए पाँच दलीय गठबन्धन यसको
उत्तर जनतालाई किन नदिने ?

प्रत्यक्ष निर्वाचनमा समानुपातिक समावेशिताको प्रश्न

रामबहादुर थापामगर

विगतका शासन प्रणालीले जातीय, क्षेत्रीय, धार्मिक र लैंगिक विभेद गरेकाले त्यस्तो विभेदविरुद्ध आदिवासी जनजाति, मधेसी, महिला, दलित, मुस्लिमलगायत किनाराकृत समुदाय गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता, समावेशी र संघीय राज्यव्यवस्था स्थापनाका लागि ०६२/६३ को जनआन्दोलनमा दलसँगै आ-आपना मोर्चा र संगठनसिंहत सहभागी भए।

अन्तरिम संविधान (२०६३) घोषणापश्चात् राज्यको नीति-निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने अंगमा समानुपातिक समावेशिता लागू हुँदै आएको छ। संविधानसभाद्वारा निर्मित संविधानले समानुपातिक समावेशिता को सुनिश्चितता गरेको छ। संविधानको प्रस्तावनामै बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधायुक्त विशेषतालाई आत्मसात् गरी वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैंगिक विभेद अन्त्य गर्दै समाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाज निर्माण गर्ने उल्लेख छ। संविधान कार्यान्वयनका लागि संविधान घोषणा (२०७९)पश्चात् दोस्रोपटक संघीय संसद् र प्रदेश सभाको निर्वाचन सम्पन्न भई प्रत्यक्षतर्फको परिणाम आइसकेको छ।

दलहरूका तर्फबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिट बाँडफॉड हुन भने बाँकी छ। प्रत्यक्षतर्फ निर्वाचित हुन किनाराकृत समुदाय समानुपातिक उम्मेदवाराबाट विजित भएकाले उनीहरूको समानुपातिक प्रतिनिधित्व सुनिश्चित हुन नसक्ने निश्चितै छ। यद्यपि, यस लेखमा अवसरबाट विजित ती समुदायबाट प्रतिनिधिसभामा के-कति प्रतिनिधि निर्वाचित भए भने सन्दर्भमा विश्लेषण गरिएको छ।

आदिवासी जनजाति : तथाक (२०६८) अनुसार आदिवासी जनजातिको जनसंख्या ३५.८१ प्रतिशत छ। तर, १६५ मध्ये ४४ स्थानबाट मात्र आदिवासी जनजाति निर्वाचित भएका छन्।

प्रतिशतमा यो २६.६६ प्रतिशत मात्र हो।

जनसंख्याअनुसार ९.१५ प्रतिशत कमी हो। पार्टीगत रूपमा एमालैले सबैमन्दा बढी ६.६ प्रतिशत (१२ जना) त्यसपछि काग्रेसले ५.४५ (नौजना) प्रतिशत, माओवादी केन्द्रले ४.८४ (आठजना) प्रतिशत, नेकपा (एस)ले २.४२ (चारजना) प्रतिशत, नागरिक उन्मुक्तिले १.११ (तीनजना) प्रतिशत, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीले १.२१ (दुईजना) प्रतिशत र जसपा, राष्ट्रव्यापा, नेमकिया र लोसपा को ०.६० प्रतिशत अर्थात एक-एकजना आदिवासी जनजातिलाई प्रत्यक्षतर्फ निर्वाचित गराएका छन्। स्वतन्त्रबाट पनि १.२१ (दुईजना) प्रतिशत आदिवासी जनजाति निर्वाचित भएका छन्।

पार्टीले आफूले जितेकामध्ये कति प्रतिशत आदिवासी जनजाति छन् त? यसका लागि दलको आन्तरिकतर्फ हेर्दा नेकपा (एमाले)ले प्राप्त गरेको कुल ४४ सिटको १२ जना २७.२७ प्रतिशत हो। काग्रेसको ५७ जनाको नौजना १५.७८ प्रतिशत हो भने माओवादी केन्द्रको १८ जनाको आठजना ४४.४४ प्रतिशत हो। त्यसैगरी, नेकपा (एस) को १० जनाको चारजना ४० प्रतिशत हो।

राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीको सातजना मध्ये दुईजना २८.५७ प्रतिशत हो भने राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी र जनता समाजवादी पार्टीबाट निर्वाचित सात-सातजना मध्ये एक-एकजना आदिवासी जनजाति छन्। यो उनीहरूको आन्तरिकतर्फ १४.२८/१४.२८ प्रतिशत हो। आफूले जितेका सबै आदिवासी जनजाति भएको पार्टी नागरिक उन्मुक्ति पार्टी र नेपाल मजदुर किसान पार्टीले जिताएको एकजना सबै अर्थात् शतप्रतिशत नै आदिवासी जनजाति हुन्। लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीबाट जितेका

चारजना मध्ये एकजना २५ प्रतिशत हो।

आदिवासी जनजाति समुदायभित्रको आन्तरिक विश्लेषण गर्दा आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन २०५८ (संशोधित)बमोजिम सूचीकृत ६० जना आदिवासी जनजातिमध्ये नेवार नौजना, थारू आठजना, मार, राई, लिम्बु पाँच-पाँचजना, गुरुङ र जनता समाजवादी पार्टीले तीनजना उम्मेदवार उठाए पनि एकजना मात्र दलित उम्मेदवार एमालेबाट निर्वाचित भएका छन्। १६५ को यो ०६० प्रतिशत हो। यो संख्या १३८ प्रतिशत जनसंख्या भएको दलितको १३.२ प्रतिशत अपुग हो। मुस्लिम समुदायबाट प्रत्यक्षतर्फबाट प्रतिनिधिसभामा कसैको पनि प्रतिनिधित्व हुन सकेको छैन। काग्रेस, एमाले र जसपाले मुस्लिम उम्मेदवार उठाए पनि निर्वाचित गर्न सकेनन्।

उम्मेदवार दिन पार्टीहरूले प्रतिबन्ध लगाएजस्तै देखिन्छ। सबैमन्दा ठूलो दल बनेको काग्रेसले दलित समुदायबाट कोही पनि उम्मेदवार उठाएन। एमालेले एक, माओवादी केन्द्रले दुई र जनता समाजवादी पार्टीले तीनजना उम्मेदवार उठाए पनि एकजना मात्र दलित उम्मेदवार एमालेबाट निर्वाचित भएका छन्। १६५ को यो ०६० प्रतिशत हो। यो संख्या १३८ प्रतिशत जनसंख्या भएको दलितको १३.२ प्रतिशत अपुग हो। मुस्लिम समुदायबाट प्रत्यक्षतर्फबाट प्रतिनिधिसभामा कसैको पनि प्रतिनिधित्व हुन सकेनन्।

निर्कष : सबै पार्टी र स्वतन्त्र

प्रतिनिधित्व २२ प्रतिशत कम देखिन्छ।

तथ्य र तत्वाकृले देखाउँछ, अफै नीति-निर्माणको तहमा १४.५५ प्रतिशत पुरुष र ३१.२ प्रतिशत जनसंख्या भएको खस-आर्य समुदायको प्रतिनिधित्व ५२.७३ प्रतिशत छ।

लोकतन्त्रको डेढ दशकसम्म पनि यस्तो असमानता रहिरहनु लोकतन्त्रकै उपहास हो। प्रत्यक्ष निर्वाचन प्रणालीमा सहभागी हुने उम्मेदवारको मुख्य योग्यता बोलकड तथा जनतालाई भविष्यको सपना देखाउन सक्ने, असम्भव कुरा पनि सम्भव हुने आश्वासन दिन सक्ने र चुनावमा हुने आर्थिक भारलाई समेत व्यहोर्न सक्ने हुनु हो। तर, उल्लिखित योग्यता किनाराकृत वर्गका उम्मेदवारसँग हुँदैन। सदियीदेखि सामाजिक विभेदमा

● ● ●

प्रत्यक्षतर्फको निर्वाचनबाट समावेशिता लत्याउने स्थिति रहिरहे किनाराकृत समुदायको प्रतिनिधिलाई नीति-निर्माण गर्ने थलोमा पुऱ्याउन धेरै समय लाग्नेछ। संविधान कार्यान्वयन हुन नसके यो संविधान नरुचाउने पक्ष हाबी भएर आउन सक्छ। यस्तो परिस्थिति र असमानता रहिरहे समाजमा उत्पीडन रहिरहन्छ। उत्पीडन रहिरहन्छ।

● ● ●

समेतबाट आदिवासी जनजातिको २६.६६ प्रतिशत (४४ जना), महिलाको ५.४५ प्रतिशत (नौजना), मधेसीको १४.५४ प्रतिशत (२४ जना) र दलितको ०.६ प्रतिशत (एकजना) प्रतिनिधिसभामा प्रतिनिधित्व भएको छ। जनसंख्या ६१.३१ प्रतिशत भएको पार्टी र नेकपा एकीकृत समाजवादीबाट कोही पनि महिला सदस्य निर्वाचित भएका छन्। संविधानले नै ३३ प्रतिशत सुनिश्चित गरेको महिला समुदायको प्रत्यक्षतर्फको संसद्या प्रतिनिधित्व नौजना अर्थात ५.४५ प्रतिशत मात्र हुनु अफै पनि दलले महिलालाई विश्वास र सशक्तीकरण गर्न नसकेको या नचाहेको उदाहरण हो।

मधेसी : मधेसी समुदायबाट विभिन्न पार्टीको प्रतिनिधित्व गर्दै १४.५४ प्रतिशत (२४ जना) संसद्या प्रतिनिधित्व भएका छन्। जनसंख्याको अनुपातमा अर्थात ५.४५ प्रतिशत भएको छ। मधेसी समुदायको १५.३ प्रतिशतमा यो ०.७६ प्रतिशत अपुग हो। पार्टीगत रूपमा सबैमन्दा बढी मधेसी समुदायको प्रतिनिधित्व गराएको एमालेले ४.२४ प्रतिशत (सातजना) मधेसीलाई प्रतिनिधित्व गराएको छ। आफ्नो कुल ४४ सिटमध्ये यो १५.१० प्रतिशत हो। ५० सिट त्याएको काग्रेसले तीन प्रतिशत (पाँचजना) मात्रै मधेसीलाई प्रतिनिधिसभामा प्रत्यक्षबाट प्रतिनिधित्व गराएको छ। यो उसको आन्तरिकतर्फ ८.७७ प्रतिशत मात्र हो।

जनता समाजवादीले पनि पाँचजना अर्थात तीन प्रतिशत मधेसीलाई प्रतिनिधित्व गराएको छ। तर, जसपाको आन्तरिक प्रतिशत होने भने यो उसले प्राप्त गरेको सात सिटको ७१.४२ प्रतिशत हो। लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीले १.२१ प्रतिशत (दुईजना) निर्वाचित गरेको छ। यो उसको आन्तरिकतर्फ ८.७७ प्रतिशत मात्र हो।

जातिगत रूपमा हेर्दा मधेसी समुदायका १० जाति मात्रै प्रतिनिधिसभामा पुगेका छन्। यादव आठजना, शाह चारजना, महतो तीन जना, गुत्ता दुईजना र चौरसिया, चौधरी, महासेठ, शुक्ल, राउत, सिंह र ठाकुर (एक-एकजना) छन्। तराई-मधेसमा भएको धेरै जाति अफै पनि नीति-निर्माणको तहमा आफ्नो प्रतिनिधित्वको पालो कहिले आउने हो। बेखबर देखिन्छन्।

दलित र मुस्लिम : दलित समुदायबाट जितेका

पर्दै र उत्पीडन सहैदै आएका दलित समुदाय र श्रीमान्को निर्णयमा हिँडनुपर्ने महिलालाई समस्या त छँडै छ। यद्यपि, यी समुक्ता धेरैले पार्टीले टिकट दिए उत्पीडने थिए भने गुनासो गरेको सुनिन्छ। त्यसेभाइ के उनीहरूलाई सर्दी यस्तै निरीह बनाइराख्ने ? या कुनै उपाय खाज्ने ? दल र निर्वाचन आयोगले सोच्नु जरूरी छ। केही समयका लागि दलित र महिलाको बैलै निर्वाचन क्षेत्र तय गरी छ। महिलाको बैलै निर्वाचन क्षेत्र तय गरी छ। (नयाँ पत्रिका)

दलित दलित र महिलालाई प्रतिस्पर्धा गराएर भए पनि प्रतिनिधित्व गराउन आवश्यक छ।

सुखाव : सबै कुरा संविधान र ऐनमा लेखिन सम्भव छैन। संसदको जननी बेलायतमा आजसम्म लिखित संविधान छैन। तर, संसद जन

મધેસમા કિન બદ્દે છ મહિલા હિંસા?

વીણા ભા

હિંસાનો પ્રત્યક્ષ સમ્બન્ધ શક્તિસંગ જો જીએકો હુંચ, ચાહે ત્યો કાનુની હોસ યા આર્થિક, સામાજિક, સંસ્કૃતિક વા રાજનીતિક શક્તિ ને કિન નહોસ । જહો શક્તિ સમ્બન્ધહરુ અસન્નુલિત હુંચનું ત્યાંનું હિંસાનો સમ્ભાળના બદ્ધ । ત્યસમા પણ લેંગિક હિંસાનો કુરા ગર્ડા પિતૃસત્તાત્મક સરંવનાબાટ નિર્દેશિત ર નિયાન્ત્રિત ચોતાં-સાધનના સાથે અવસરમાથિકો લામો સમયસમાનો અસમાન પહુંચલે ગર્ડા પ્રથમ વિકાસશીલ મુલુકહર્ષા અસન્નુલિત શક્તિ સમ્બન્ધ ઘરદે ખિ સડક ર સદનસમૈ રહેકો દેખિન્છ । યસલે ગર્ડા સમાજમા વ્યાપક સ્પષ્ટમા લેંગિક હિંસાનો વિભિન્ન સ્વરૂપ ર તહેલે જરો ગાડેકો ભેઠિન્છ । યસકો ન્યૂનીકરણના રાજ્ય અથવિક સંવેદનશીલ ભર્યું સક્રિય હુંદા માત્ર સમાજમા લેંગિક સમાનતાના સમ્બન્ધના બદ્ધન સક્ષમ । લેંગિક હિંસાનો સમ્બોધન ગર્ન પહિલા ત્યસકા સ્વરૂપ ર તહેલુલાઈ સામાજિક પૃષ્ઠભૂમિકો લે નસલે ચિન્નુપર્છ । ત્યસપછી માત્રે ન્યૂનીકરણના ઉપચારકા ઉચિત ઔઝાર પ્રયોગ ગર્ડા પ્રભાવકારી રહન્છ ।

નેપાલમા ભૌગોલિક વિધિથા માત્રે હોઇન, સામાજિક, સંસ્કૃતિક ર આર્થિક અવસ્થાબીચ્યકો વિધિથા પની ઉત્તીકે છન । જસલે ગર્ડા લેંગિક હિંસાનો સ્વરૂપ ર તહેલે વિધિ છન । પૃષ્ઠભૂમિકા યિને વિધિથાના કારણ સિર્જિત અવસરમાથિકો પહુંચલે ગર્ડા આજ કુનૈ નેપાલી મહિલા વિશ્વ મજવા ઉમિર જોડદાર પ્રસ્તુતિ દિન સક્ષે અવસ્થામા પુરોગ છન ભને કોઈ આપનો નામસમેત આન્વિશવાસાસથ અર્સામુભન સક્ષે અવસ્થામા છેન । વિડમ્બના, યો દુંબેંગ કુનૈ ન કુનૈ સ્પષ્ટકો મહિલા હિંસાનો અનુભૂતિ ભને અવયે ભેઠિન્છ ।

હામીકહું પુરુષો તુલનામા લેંગિક હિંસાનો સિકાર ભએકો મહિલાનો સંખ્યા અત્યધિક દે ખિન્છ । ત્યસમાથિ પની મધેસ પ્રદેશકો અવસ્થા નિયાલ્દા અન્ય પ્રદેશકો તુલનામા શિક્ષાનો કમી તથા કઠોર પિતૃસત્તાત્મક સરંવનાબાટ સિર્જિત ર સંરક્ષિત કાર્યપદ્ધતિ ઘટનાની સંસ્કૃતિક અભ્યાસ તથા સામાજિક પરિવેશકા કારણ મહિલા હિંસાનો અવસ્થા મધેસમા ડરલગદો છ ।

પ્રહરીકો તથાંકાનુસાર ગત પાંચ વર્ષમા ૦૭૪/૭૫ દેખ્યે ૦૭૧ અસોજસમ્મા ૨૩ હજાર આઠ સય ૮૨ મહિલા હિંસાનો ઘટના મધેસમા માત્રે ભએકો છન । પ્રહરીસમ્પ પુન નવિદેશકા વિભિન્ન સ્વરૂપના મહિલા હિંસાનો ઘટનાનો અવસ્થા ભને ર ઉત્તીદન દુરૈ મહોંગિકો છ ।

પ્રિયાસત્તાત્મક સૌચાબાટ નિર્મિત વિચાર ર વ્યવહારકો નિરન્તરતાના લાગી પીડિલાઈ ને ગલ્તી મહસુસ ગરાઉન ખોજ્યે ર પીડકલાઈ સર ક્ષિત ગર્દે ઉત્સાહી બનાઉને આધાર નિમાંગના સહયોગી ભૂમિકા ખેલે તત્વકા સમાજમા કમી છેન । ન્યાય ખોજ્નેકા લાગી અથવિક બાધ ર અર્થોધ રહેકા વિભિન્ન ન્યાયિક નિયો ગકો કાર્યશીલી હેર્ડો સમાજના વિંધમા રહેકા બહુરંધ્રકાં ન્યાય પ્રાચિકો ચાહાનપ્રતિ નિર શા બદલીંદે છ ।

ભર્ખેરી સંસારભર મહિલા હિંસાવિરુદ્ધનો ૧૬ દિને અભિયાન સંઘન ભયો । નેપાલમા પની વિભિન્ન કાર્યક્રમાસથ યો અભિયાન મનાઝ્યો । તર, ઘરદેખિ વિદ્યાલય, કાર્યાલય તથા સર્વજનિક સ્થલસમન વિભિન્ન સ્વરૂપના મહિલા હિંસાનો ઘટનાના સમાવાર ભને ન્યૂન દુનુંકો સંઘ નિરન્તર બદ્દો ક્રમમા છ । પછીલો પાંચ વર્ષકો માત્રે તથાંક કેલાઉને હો ભને દેશભર ૧૬ હજાર એક સય ૪૧ મહિલા હિંસાનો ઘટનાનો દર્તા ભએકો દેખિન્છ ।

જસમધ્યે ૭૪ હજાર તીન સય ૬ ત ઘરે લુ હિંસાનો ઘટના નૈ છન । સંધીયતાકો

અભ્યાસપશ્ચાત્ પીડિતકો ન્યાયમા સહજ ર શીઘ્ર પહુંચકો ઉદ્દેશ્યલે સ્થાનીય તહમા ગર્દે એકો વ્યવરસ્થાને યસમા ન્યૂનીકરણ હુંદુંપણ હો ઇન ર ? સ્થાનીય તહમા ઉપાધ્યક્ષ યા ઉપમે યા પ્રાય: મહિલા નૈ છન । તિનલાઈ ન્યાય નિરૂપણના લાગી સંવિધાનત: નેતૃત્વદાયી જિસ્મે વારી દિઝિએકો પની છ ।

તર, અથવા યા મેયર જો પ્રાય: પુરુષ છન, તિનલે બોકેકો પિતૃસત્તાત્મક સોચકા કારણ મહિલા નેતૃત્વ સહજે રિવિકારિને અવરથ છેન । ત્યસલે ગર્ડ તિનનો હસ્તક્ષેપ બઢી હુંને, ઉપમેરલાઈ કાર્યાલયમે અસહ્યોગકો વાતાવરણ સિર્જિન ગરાઇદિને, ઉપમેર આફુઅનુકુલ નિદે 'શન પાલના ગર્નકા લાગી માત્ર હો ભને ગલત બોકેને ર પીડિતલાઈ થપ પીડા દિને કાર્ય માત્રે ભએકો બહુરંધ્રાંસ સર્વસાધારણકો ગુનાસો છ । અધિકાશ ઘટના સ્થાનીય તહમે પીડિતકો મજુરીઓને મિલાપત્રકા નામમા રફાડફા ગર્દે ન્યાય, થોરે ઘટના માત્રે પ્રહરી હુંદે અદાલતસમ પુને ગર્દાં ।

ત્યસમા પની પીડિતલે સમાનસાથ શીઘ્ર ન્યાય પાએકો ઉદાહરણ સમાજમા વિરલે ભે ટિન્ચન । નિહારિકા, બિનુ, નેહા તથા નીલમ આદિ પીડિતકા લામો સંખર્ષ ર અપમાનપૂર્ણ ભો ગાઇસિત સતહમા દેખિએકા મહિલા હિંસાનો ઘટનાલે મેસીસી સમાજમા મહિલા હિંસાનો ઘટનામા પ્રારભાદેખિ ને સિર્જિત સકસકા કારણ ઘટના સર્વજનિક ગર્નુંન્દાં પની હિંસા લુકાઉનુંપણ અની માત્રે પરિવાર ર સમાજમા સ્વીકૃત હુંચ ભને બુફાઇ સમાજમા સ્થાપિત નહોની ।

ત્યસમા પની પીડિતલે સમાનસાથ શીઘ્ર ન્યાય પાએકો ઉદાહરણ સમાજમા વિરલે ભે ટિન્ચન । નિહારિકા, બિનુ, નેહા તથા નીલમ આદિ પીડિતકા લામો સંખર્ષ ર અપમાનપૂર્ણ ભો ગાઇસિત સતહમા દેખિએકા મહિલા હિંસાનો ઘટનાલે મેસીસી સમાજમા મહિલા હિંસાનો ઘટનામા પ્રારભાદેખિ ને સિર્જિત સકસકા કારણ ઘટના સર્વજનિક ગર્નુંન્દાં પની હિંસા લુકાઉનુંપણ અની માત્રે પરિવાર ર સમાજમા સ્વીકૃત હુંચ ભને બુફાઇ સમાજમા સ્થાપિત નહોની ।

ત્યસમા પની પીડિતલે સમાનસાથ શીઘ્ર ન્યાય પાએકો ઉદાહરણ સમાજમા વિરલે ભે ટિન્ચન । નિહારિકા, બિનુ, નેહા તથા નીલમ આદિ પીડિતકા લામો સંખર્ષ ર અપમાનપૂર્ણ ભો ગાઇસિત સતહમા દેખિએકા મહિલા હિંસાનો ઘટનાલે મેસીસી સમાજમા મહિલા હિંસાનો ઘટનામા પ્રારભાદેખિ ને સિર્જિત સકસકા કારણ ઘટના સર્વજનિક ગર્નુંન્દાં પની હિંસા લુકાઉનુંપણ અની માત્રે પરિવાર ર સમાજમા સ્વીકૃત હુંચ ભને બુફાઇ સમાજમા સ્થાપિત નહોની ।

ત્યસમા પની પીડિતલે સમાનસાથ શીઘ્ર ન્યાય પાએકો ઉદાહરણ સમાજમા વિરલે ભે ટિન્ચન । નિહારિકા, બિનુ, નેહા તથા નીલમ આદિ પીડિતકા લામો સંખર્ષ ર અપમાનપૂર્ણ ભો ગાઇસિત સતહમા દેખિએકા મહિલા હિંસાનો ઘટનાલે મેસીસી સમાજમા મહિલા હિંસાનો ઘટનામા પ્રારભાદેખિ ને સિર્જિત સકસકા કારણ ઘટના સર્વજનિક ગર

● ग्लोबल आइएमई र बिओकेले बुझाए मर्जरको अन्तिम निवेदन

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड र बैंक अफ काठमाण्डू (बिओके)ले मर्जर गर्न सन्दर्भमा अन्तिम स्वीकृतिका लागि नेपाल राष्ट्र बैंकसमक्ष संयुक्त निवेदन पेस गरेका छन्। ग्लोबल आइएमई बैंकका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढाकाल र बैंक अफ काठमाण्डूका अध्यक्ष प्रकाश श्रेष्ठले नेपाल राष्ट्र बैंकका गम्भीर महाप्रासाद अधिकारीसमक्ष संयुक्त निवेदन पेस गरेका हुन्।

उक्त कार्यक्रममा दुवै बैंकका सञ्चालक समिति तथा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतहरूको उपस्थिति रहेको जनाइएको छ। यसअघि ग्लोबल आइएमई र बिओकेबीच मर्जर प्रयोजनका लागि २०७९ आषाढ २ गते प्रारम्भिक सहमतिमा तथा २०७९ कातिक २८ गते अन्तिम सहमतिमा हस्ताक्षर भएको बैंकले जनाएको छ। मर्जरका निप्ति सेयर स्वाप अनुपात १:१ कायम गर्न दुवै बैंकका सञ्चालक समितिले अनुमोदन गरिसकेको जनाइएको छ। मंसिर २३ गते दुवै बैंकका साधारणसभाबाट समेत मर्जरको प्रस्ताव पारित भइसकेको बैंकले जनाएको छ।

● कुमारीले पारित गच्छे एनसिसीसँगको मर्ज प्रस्ताव



कुमारी बैंक लिमिटेडको विशेष साधारणसभाले नेपाल क्रेडिट एन्ड कमर्स बैंकसँग मर्जरका लागि अन्तिम स्वीकृति प्रदान गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको छ। बैंक सञ्चालक समितिका अध्यक्ष अमिरप्रताप जंगबहादुर राणाको अध्यक्षतामा भएको विशेष साधारणसभाले मर्जरको सम्बन्धमा अन्तिम सम्झौतापत्र स्वीकृत गर्ने तथा मर्जरसभाची बाँकी कार्य र आवश्यक प्रक्रिया पूरा गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको हो।

त्यसै, मर्जरसम्बन्धी सम्भदारीपत्र, संयुक्त मर्जर समिति गर्न, दुवै संस्थाको सम्पत्ति तथा दायित्वको मूल्यांकन (डिडिए) गर्न सञ्चालक समितिबाट गरिएको लेखाप्रक्रियाको नियुक्ति र निजाको परिश्रमिका सम्बन्धमा भएको निर्णय पनि अनुमोदन भएको जनाइएको छ। एक-आपसमा गाभ्ने-गाभ्ने (मर्जर) प्रयोजनका लागि मूल्यांकनकर्तवाबाट प्राप्त चल-अचल सम्पत्ति तथा कारोबारको मूल्यांकन प्रतिवेदन (डिडिए)का आधारमा निर्धारण गरिएको सेयर स्वाप अनुपात १:१ स्वीकृत गर्ने तथा प्रबन्धपत्र तथा नियमावली संशोधन गर्ने प्रस्ताव पनि पारित भएको बैंकले जनाएको छ। यसका साथै, सञ्चालकको परिश्रमिक, भत्ता र सुविधासम्बन्धी व्यवस्था संशोधन गर्ने प्रस्ताव पारित भएको उल्लेख छ। दुई बैंक मर्जरपत्रात् चुक्ता पुँजी २६ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी हुने तथा शाखा संख्या तीन सय ५५, एटिएम संख्या दुई सय ४४, एक्सटेन्सन काउन्टर संख्या ५१, निक्षेप तीन खर्ब एक अर्बभन्दा बढी र कर्जा दुई खर्ब ७८ अर्बभन्दा बढी हुने जनाइएको छ।

● आइएमई-पेको सिइओमा प्रवीण रेग्मी नियुक्त

आइएमई रूपद्वारा सञ्चालित आइएमई डिजिटल सोलुशन लिमिटेड (आइएमई- पे)को प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिइओ)मा प्रवीण रेग्मी नियुक्त भएका छन्। इलेक्ट्रोनिक्स एन्ड कम्प्युनिकेशनमा स्नातक एवं बिजेनेस एडिमिनिस्ट्रेशनमा स्नातकोत्तर रेग्मीसँग अन्तर्विद्युतीय विश्वविद्यालयबाट डिजिटल भुक्तानीसँग सम्बन्धित सैद्धान्तिक एवं प्रयोगात्मक तालिम प्राप्त गरेका छन्।

● डिजिटल मार्केटिङमा अधिकृदै अनलाइनजिल

स्थापनाको ६ वर्षमा अनलाइनजिलले आफूलाई सफल कम्पनीको रूपमा उभाउन सफल भएको छ। स्थापनाकालमा सूचना प्रविधि कम्पनीको रूपमा सुरु भएको अनलाइनजिलले अहिले डिजिटल विज्ञापनसँग

सम्बन्धित सेवा प्रदान गरिरहेको छ।

अनलाइनजिलले ग्राफिक्स डिजाइन, सामाजिक सञ्जालमा विज्ञापन, वेब होस्टिङ, वेबसाइट निर्माण गर्ने लगायतका डिजिटल सेवा प्रदान गर्दै आएको आएको कम्पनीका निर्देशक रितेन्द्र कुमार दासले जानकारी दिए।

दुई दर्जन युवाहरूको स्वामित्वमा रहेको यो डिजिटल मार्केटिङले अनुसन्धान र त्यसबाट प्राप्त नतिजाको आधारमा राजनीति बनाउने गरेको दास बताउँछन्। उनी भन्छन्, 'हामी डिजिटल मार्केटिङ एजेन्सी मात्र होइनौ, हामी अनुसन्धानदाता पनि हो।' किनभने हामीले हरेक चिज अनुसन्धानका नतिजाको आधारमा तयार पार्छौं।

दिनानुदिन डिजिटल मार्केटिङको प्रभाव बढिरहेको समयमा आफ्नो कम्पनी आगामी दिनमा भनै रचनात्मक भएर आउने उनको विश्वास छ।

● सिभिल बैंकको मोबाइल बैंकिङ एप चलाउँदा नेपाल टेलिकमले शुल्क नलिने

सिभिल बैंक लिमिटेड र नेपाल टेलिकमबीच सम्झौता भएको छ। सम्झौताअनुसार नेपाल टेलिकमको मोबाइल सेवा प्रयोगकर्ताहरूले डेटा अन गरी सिभिल बैंकको मोबाइल बैंकिङ एपमार्फत फन्ड ट्रान्सफर, क्युआर ऐमेन्टलगायत फिचर प्रयोग गर्दा कुनै शुल्क लाग्नेछैन।

सम्झौतापत्रमा सिभिल बैंकका तर्फबाट चिफ विजिनेस भोलाबहादुर विष्ट र टेलिकमको तर्फबाट प्रमुख व्यावसायिक अधिकृत संगीता अर्यालाले हस्ताक्षर गरेका हुन्। विद्युतीय माध्यमबाट कारोबार गर्ने प्रोत्साहन गर्ने नेपाल राष्ट्र बैंकको नीतिबोगिमा यो सम्झौता गरेको बैंकले जनाएको छ।

पुस १ देखि लागू हुने यो सम्झौताबाट सिभिल बैंकका साठे चार लाखभन्दा बढी मोबाइल बैंकिङ एप प्रयोगकर्ता प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने बैंकका चिफ विजिनेस विष्टले बताए।

● अपर तामाकोसीको हकप्रद सेयर सहबिक्री प्रबन्धकमा सत्राइज क्यापिटल



अपर तामाकोसी हाइड्रोपावर लिमिटेडले १:१ को अनुपातमा जारी गर्न लागेको हकप्रद सेयर निष्कासनका लागि बिक्री प्रबन्धक नागरिक लगानी कोषले सत्राइज क्यापिटललाई सहबिक्री प्रबन्धकमा नियुक्त गरेको छ।

अपर तामाकोसीले साविकका सेयरधनीलाई प्रतिसेयर एक सय रुपैयाँका दरले १० अर्ब ५९ करोड रुपैयाँबाबारको १० करोड ५९ लाख कित्ता हकप्रद सेयर निष्कासन गर्न लागेको हो। यसका लागि कम्पनीले नागरिक लगानी कोषलाई सेयर निष्कासन तथा बिक्री प्रबन्धक नियुक्त गरेको थिए।

नागरिक लगानी कोष र अपर तामाकोसी हाइड्रोपावर लिमिटेडबीच हकप्रद सेयर निष्कासन तथा बिक्री प्रबन्धक सेवा प्रदान गर्नका लागि दुईपक्षीय सम्झौतापछि कोषले आफू मुख्य निष्कासन तथा बिक्री प्रबन्धक भई सत्राइज क्यापिटललाई सहनिष्कासन तथा बिक्री प्रबन्धकका रूपमा नियुक्त गरेको छ।

● लुमिनी विकास बैंकका थप दुई शाखा र एक एक्सटेन्सन काउन्टर उद्घाटन

लुमिनी विकास बैंक लिमिटेडले थप दुईवटा शाखा कार्यालय र एउटा एक्सटेन्सन काउन्टरको उद्घाटन गरेको छ। यसैगरी, ललितपुरको गोदावरी नगरपालिकारित लेलामा एक्सटेन्सन काउन्टरको उद्घाटन गरेको बैंकले जनाएको छ।

बैंकले ७४० शाखाका रूपमा ललितपुरको महालक्ष्मी नगरपालिका- स्थित इमाडोलमा र ८८० शाखाको रूपमा भक्तपुरको भक्तपुर नगरपालिका- १० स्थित कमलविनायकमा सोमावारदेखि शाखाको उद्घाटन गरेको हो। यसैगरी, ललितपुरको गोदावरी नगरपालिकारित लेलामा एक्सटेन्सन काउन्टरको उद्घाटन गरेको बैंकले जनाएको छ।

कपोरेट

इमाडोल शाखाको उद्घाटन बैंकका सञ्चालक समितिका अध्यक्ष प्रवीनकृष्ण श्रेष्ठ र महालक्ष्मी नगरपालिकाका नगर प्रमुख हरिगोविन्द श्रेष्ठले तथा कमलविनायक शाखाको उद्घाटन बैंकका सञ्चालक चिन्तामणि भट्टराई र भक्तपुर नगरपालिकाका नगर प्रमुख सुनील प्रजापतिले संयुक्त रूपमा गरेको थिए। लेले एक्सटेन्सन काउन्टरको उद्घाटन बैंकका सञ्चालक प्रतापकुमार आचार्य र गोदावरी नगरपालिका- ५ का अध्यक्ष मिलन सिलवालले संयुक्त रूपमा गरेका हुन्।

थप दुई नयाँ शाखाहरू तथा पहिले एक्सटेन्सन काउन्टरको उद्घाटन भएसँगै बैंकको विभिन्न स्थानहरूमा गरी जम्मा ८८ वटा शाखा कार्यालय र एउटा एक्सटेन्सन काउन्टर स्थापना भएको छ।

● एभरेट बैंकको लाभांश पारित

एभरेट बैंक लिमिटेडले सेयरधनीका लागि



प्रस्ताव गरेको २० दशमलव ६८ प्रतिशत लाभांश पारित भएको छ। बैंकको २८५० वार्षिक साधारणसभाले आव ०१८/०१९ को मुनाफाबाट सेयरधनीलाई १३ प्रतिशत बोनस सेयर र सात दशमलव ६८ प्रतिशत नगद लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको हो।

साधारणसभाले आर्थिक विवरण, वासलात, नाफा-नोक्सान हिसाब र सोही अवधिको नगद प्रवाह विवरण, नाफा-नोक्सान बॉडीफॉड हिसाब र वार्षिक प्रतिवेदन पनि पारित गरेको जनाइएको छ। त्यसै, बैंकले अधिकृत पुँजी १० अर्ब रुपैयाँबाट वृद्धि गरी १५ अर्ब रुपैयाँबाट बनाउनका लागि प्रबन्धपत्र संशोधन गर्ने प्रस्ताव साधारणसभाले पारित गरेको जनाएको छ। बैंकको ७ प्रतिशत कम्पर्टेल फ्रिपरेस्स सेयर अन्तिमपटक साधारण सेयरमा परिणत हुने र प्रस्तावित बोनस सेयर वितरण भएस्थात् ह

देउवा र दाहालको...

राणीति अखियार गरिसकेका र एउटै दलको बहुमत नभएको हुनाले सत्तामा सहभागि हुने दलहरूको सहयोग र समर्थन समेत आवश्यक पर्न भएकाले गर्व देउवा नै प्रधानमन्त्री बन्न सक्छन्।

सत्ता गठबन्धनमा रहेको माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल र देउवाकीचमा आउँदो पौँच वर्ष कार्यकालमा आधा आधा समय प्रधानमन्त्री बन्ने सहमति पहिला नै भइसकेको बताइतापनि पहिला को प्रधानमन्त्री बन्ने भन्नेमा मतभेद रहेको छ। देउवा वा दाहाल जो पहिला प्रधानमन्त्री बने पनि पहिलो दुई वर्ष कार्यकाल उनीहरूले सहज रुपमे विताउनेछन्। दुई वर्ष सम्म प्रधानमन्त्रीका विरुद्ध संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव राख्न नपाइने सम्बन्धित व्यवस्थाले गर्दा देउवा र दाहाल दुवैले पहिलो प्रधानमन्त्री बन्न चाहेका छन्।

अबको केही दिन भित्रमा नयाँ सरकार निर्माण हुने प्रायः पक्कापक्की रहेको छ। नयाँ सरकारको गठन पश्चात् आउँदो फायुनमा

राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपतिको समेत निर्वाचन गराउनुपर्न भएकाले दलहरूले अहिले देखि नै सम्भावित राष्ट्रपतिको खोजि गर्न थालेका छन्। सत्ता गठबन्धनमा रहेका काग्रेस, माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, राष्ट्रिय जनमोर्चा र लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीके नेताहरू राष्ट्रपति बन्न सक्ने सम्भावना समेत रहेको छ।

गठबन्धनमा रहेका दलहरूमध्येवाट रामचन्द्र पौडेल, भफलाथ खनाल, माधव नेपाल, वर्तमान उपराष्ट्रपति नन्दबहादुर पुन, माओवादी केन्द्रका नेता एवं पूर्व समामुखद्वय कृष्णबहादुर महरा र अग्नि प्रसाद सापेकोटा सहित महच्छ ठाकुर पनि राष्ट्रपतिका सम्भावित उम्मेदवार रहेका छन्। भने दलबाहेका अन्य केही व्यक्तिहरू पनि राष्ट्रपति बन्नका लागि नेताहरूलाई फकाउन लागि परेका छन्।

राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, समामुख, उपसभामुख र ७ प्रदेश प्रमुखहरू समेत सत्ता गठबन्धनले भागवण्डा गरी सत्ता गठबन्धनलाई बलियो बनाउने प्रयास गरिरहेको भएपनि दुई वर्षपछि भने अहिलेको सत्ता गठबन्धन टिक्न

सक्ने सम्भावना च्यून रहेको छ। त्यसैगरी अहिले नै अर्को गठबन्धन समेत बन्न सक्छ। नेकपा एमालेले पुष्टकमल दाहाललाई प्रधानमन्त्री बनाउन समर्थन गर्न सक्ने सम्भावना समेत देखिएको छ। त्यसमा माओवादी केन्द्रले दाहालको सत्ता गठबन्धनबाट हट्नुपर्न सर्त एमालेले रहेको छ।

एक थिरिका अनुसार पुष्टकमल दाहालले काग्रेसलाई तर्साएर आफू पहिले प्रधानमन्त्री बन्ने राणीतिक उद्देश्यका साथ नेकपा एमालेलाई देखाउँदै आएका छन्। एमालेले आफूलाई समर्थन गर्न भन्दै काग्रेसलाई तर्साएर गठबन्धनकै सरकारको नेतृत्व गर्ने राणीतिमा उनी लागि परेका छन्।

काग्रेसभित्र त्यस विषयमा सामान्य छलफल र बहस समेत भएको छैन फेरी काग्रेसभित्रै संसदीय दलको नेता बन्ने होडमा नेताहरू रहेका र देउवाकै नेतृत्वमा सरकार निर्माण गर्न नहुने पक्षमा केही सांसदहरू रहेकाले गर्दा जस्तो नेतृत्वमा सरकार निर्माण भएपनि त्यो सरकार पनि रिमोर्ट कार्पोरेशनबाट चल्ने निश्चित जस्तै रहेको छ।

पुस २७...

यथार्थलाई सबैले मनन गर्न र पुस २७ गते राष्ट्रिय स्तरमा पृथ्वी जयन्ती मनाइयोस्। यसका लागि राष्ट्रमा लगायत सबैले एक खरामा गठबन्धनको बुच्चिएको कान खोल्ने गरी चिच्याउनुपर्छ, भक्फक्याउनु पर्छ। राष्ट्रिमाताको समानमा बिदा दिने कि नेपाली मनबाट बिदा लिने भनेर हरेक दललाई चिमोट्ने र आमनेपालीलाई पृथ्वी जयन्तीका लागरक बनाउनु पर्छ।

भन्दै जिल्ला अदालत कैलाली र उच्च अदालतले समेत दोषी ठहर गरी आजिवन काराबासको सजाए सुनाएका रेशम चौधरीलाग्यातलाई जेलमुक्त गर्न उद्देश्यले अध्यादेश ल्याएको छ।

चौधरी संरक्षक रहेको नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले संघीय संसदमा ४ सिट जितेको छ, त्यो चार सिट र सिक्के रातको पार्टीले जितेको ६ सिट सरकारको पक्षमा पार्ने राणीतिक उद्देश्यका साथ अध्यादेश ल्याइएको हुनाले त्यसको चौतर्फी विरोध भएको र नेपाली काग्रेसभित्रै विरोध भएकाले गर्दा राष्ट्रपतिले उक्त अध्यादेश स्वीकृत गर्नु उपयुक्त हुन सक्दैन। सत्ता स्वार्थका लागि अध्यादेश ल्याइनु र राष्ट्रपतिले त्यसलाई स्वीकार गर्नु भनेको सरकारको अपराधमा राष्ट्रपति पनि संलग्न हुने हो भने मान्यताले गर्दा अध्यादेश सरकारलाई सरकार करिन्माण गर्न बहुमत पुग्ने गरी नतिजा ल्याउन नसकेपछि टिकापुर घटनामा संलग्न रहेको छ।

समानुपातिक

बालकृष्ण खाँणकी श्रीमती मञ्जु खाँणलाई समानुपातिक कोटाबाट सांसद बनाएको छ भने नेकपा एमालेले समेत महासचिव शंकर पाखरेलको बहिर्लाई र विवादास्पद रहेका क्रिस्तियन धर्म प्रचारक भनिएका एकनाथ ढाकालाई समेत खस आर्यको कोटाबाट सांसद बनाएको छ। पार्टीमा रहेका लामो समयसम्म काम गरेका व्यक्तिहरू छुटेको भन्दै नेपाली काग्रेस, नेकपा एमाले लगायत अन्य पार्टीहरूमा समेत सांसद छाने कार्यको विरोध भएको छ।

राणीतिक दलहरूले लामो समयसम्म काम गरेका व्यक्तिहरूले पदको आशा गर्न ठिक भएपनि नेतृत्वले कामको मूल्यांकन गर्न नसकेको र कैहीलाई पटक पटक पदमा पुऱ्याउने गरेको भन्दै कार्गेसमा समेत नेतृत्वको छ।

अध्यादेश...

प्रणालीको समेत विपरित हुने भन्दै १३ जना पूर्व प्रहरी महानिरीक्षकहरूले तत्काल अध्यादेश फिर्ता लिने सरकारसँग माग गरेका छन्।

निर्वाचन सम्पन्न भईसकेको र निर्वाचन आध्यादेश विवरित हुने भन्दै १३ जना पूर्व प्रहरी महानिरीक्षकहरूले तत्काल अध्यादेश ल्याएको र अवस्थामा अबको केही दिनमित्रैमा राष्ट्रपतिबाट संसदको बैठक आह्वान गर्न सक्ने अवस्थामा सरकारले फौजदारी चहिता संशोधन गर्ने गरी अध्यादेश ल्याउनु भनेको कानुनको खिल्ली उडाउनु मात्र नभएर संसदलाई समेत वेवास्ता गर्नु हो। संसदले बनाएको कानुन अनुसार सरकार संचालन गर्नुको एउटै स्वार्थ हो सत्ता स्वार्थ। शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको गठबन्धनको सरकार निर्माण गर्न बहुमत पुग्ने गरी नतिजा ल्याउन नसकेपछि टिकापुर घटनामा संलग्न रहेको

जाडो मौसममा सवारी दुर्घटनाको जोखिम बढी हुनसक्छ।

- सावधानीपूर्वक सवारी साधन चलाउँ।
 - हुस्तु, कुहिरो, शीतलहरको बेला बत्ति बालेरमात्र सवारी साधन चलाउँ।
 - सवारी साधन चलाउँदा मादक पदार्थ सेवान नगरौ।
 - सवारी चालकले मादक पदार्थ ए सेवान गरेको शंका लागेमा प्रहरीको निःशुल्क टेलिफोन नं. १०० र १०३मा खबर गरौ।
- आफू पनि बचौं, अरुलाई पनि बचाउँ।



नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

सताको...

चन्दको पार्टी निर्वाचनमा सहभागि नभएको भएपनि उसले आफूले पार्टीको कार्यकर्ताहरूको रिहाईको माग सरकारसँग गर्दै आएको छ। अदालतको आदेश अनुसार जेल सजाए भोगिरहेका व्यक्तिलाई रिहा गरिएको खण्डमा टिकापुर घटनामा मारिएका १ बालक र ८ सुरक्षाकर्मीहरूको परिवारलाई कर्स्टे न्याय दिने

? टिकापुर घटनामा सुरक्षाकर्मीलाई नियन्त्रणमा लिएर विभास तबरमा हत्या गरिएको थियो। जिल्ला अदालत र उच्च अदालतले समेत सजाए दिईसकेको अवस्थामा राजनीतिक स्वार्थका लागि अध्यादेश ल्याएर मुद्दा फिर्ता लिएको खण्डमा कानुनी राज्यको उपहास मात्र होइन न्याय नै हराएको आभास हुन सक्छ। सत्ता स्वार्थको लागि कानुनी दिग्दा खोजेर सत्ता टिकाउने खेल तत्काल बन्द गरिनु आवश्यक छ।

सता स्वार्थ...

भने अहिले पनि भविष्यमा नजिर नहुने गरी अध्यादेश ल्याउने र चौधरी लगायतका अन्य व्यक्तिहरू जेल मुक्त भएपनि अध्यादेश फिर्ता लिने राणीतिमा सरकार रहेको छ भन्दै नेतृत्वमा राष्ट्रिय सरकार निर्माण त्यो सरकार पनि गरिएको छ। उक्त अध्यादेशको काग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले विरोध गरेका छन् भने राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका अध्यक्ष र विश्वप्रकाश समेत विरोध

गरेका छन्।

चौधरी लगायतका अन्य व्यक्तिहरू जेलमुक्त गराएर पौँच दलीय गठबन्धनले बहुमतको सरकार बनाउने राणीति लिएको हुनाले पौँच दलीय गठबन्धन सत्ताको लागि जे पनि गर्न तयार रहेको छ भन्दै नारिक उन्मुक्ति पार्टीले ३ सिट प्राप्त गरेको छ। यी मध्येको लोपसा, नेमकिपा, एकीकृत समाजवादी, राष्ट्रिय जनमोर्चा र नारिक उन्मुक्ति पार्टीले जम्मा सदर मतको ३ प्रतिशत थेस होल्ड कटाउन नसकदा उनीहरू राष्ट्रिय पार्टी बन्न असफल भएका छन् भने काग्रेस, एमाले, माओवादी केन्द्र, राष्ट्रपा, जनमत पार्टी र जसपा मात्र राष्ट्रिय पार्टी बनेका छन्। समानुपातिक तर्फको सिट राष्ट्रिय पार्टीले म